

193

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 28 grudnia 1984 r.

**o planie kredytowym, bilansie pieniężnych przychodów i wydatków ludności i założeniach polityki
pieniężno-kredytowej na 1985 r.**

- § 1. 1. Uchwala się plan kredytowy wraz z bilansem pieniężnych przychodów i wydatków ludności oraz założeniami polityki pieniężno-kredytowej na rok 1985, stanowiące załączniki nr 1—3.
2. Banki dostosowują rozmiary udzielanych kredytów do wielkości środków pieniężnych stanowiących pokrycie działalności kredytowej.

§ 2. 1. Banki mogą kredytować inwestycje centralne w granicach określonych w umowach kredytowych i do wysokości nakładów ustalonych w centralnym planie rocznym dla tych inwestycji.

2. Banki nie mogą przekroczyć określonej w planie kredytowym kwoty przyrostu zadłużenia z tytułu kredytów konsumpcyjnych dla ludności.

§ 3. Wielkość kredytów dla indywidualnych gospodarstw rolnych i pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej może zostać zwiększona, jeżeli przyrost wkładów w bankach spółdzielczych kształtować się będzie powyżej założeń przyjętych w planie kredytowym.

§ 4. W razie zagrożenia przyjętych w bilansie pieniężnych przychodów i wydatków ludności proporcji między dynamiką przychodów i wydatków ludności, Rada Ministrów obowiązana jest podejmować działania zmierzające do zapewnienia równowagi pieniężno-rynkowej.

§ 5. Prezes Narodowego Banku Polskiego przedstawia Sejmowi informacje o istotnych zagrożeniach w realizacji planu kredytowego, powstałych w szczególności w toku realizacji centralnego planu rocznego, budżetu państwa i planu obrotów płatniczych z zagranicą, oraz wnioski wynikające z tych informacji.

Marszałek Sejmu: S. Gucwa

Załącznik nr 1 do uchwały Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 28 grudnia 1984 r. (poz. 193)

PLAN KREDYTOWY NA 1985 R.

AKTYWA	Plano- wany przyrost w 1985 r.	Planowany stan na 31.12.1985 r.		PASywa	Plano- wany przyrost w 1985 r.	Planowany stan na 31.12.1985 r.	
	w mld zł	31.12.84 = 100			w mld zł	31.12.84 = 100	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Kredyty dla gospodarki uspołecznionej	405,0	4.902,7	109,0	I. Środki organizacji gospodarczych i fundusze innych jednostek uspołeczniionych	255,0	1.685,6	117,8
1) obrotowe	125,0	2.321,3	105,7	1) rachunki rozliczeniowe i bieżące	110,0	771,8	116,6
2) inwestycyjne dla organizacji gospodarczych	174,0	1.890,2	110,1	2) rachunki środków funduszy specjalnych	115,0	671,6	120,7
w tym:				3) rachunki środków na inwestycje	30,0	242,2	114,1
— na inwestycje centralne	183,0	871,0	126,6	II. Środki instytucji finansowych	34,6	265,7	115,0
— na inwestycje przedsiębiorstw	—9,0	1.019,2	99,1	1) lokaty Państwowego Zakładu Ubezpieczeń	14,0	100,7	116,1
3) na inwestycje budownictwa mieszkaniowego	106,0	691,2	118,1	2) fundusze zasadnicze banków	18,0	116,8	118,2
II. Kredyty dla gospodarki nie uspołecznionej	43,5	257,8	120,3	3) inne fundusze i środki banków	2,6	48,2	105,7
1) obrotowe dla indywidualnych gospodarstw rolnych	4,0	51,4	108,4	III. Rachunki środków Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej	—17,0	13,5	44,3
2) inwestycyjne dla indywidualnych gospodarstw rolnych	15,4	115,0	115,5	IV. Wkłady oszczędnościowe i rachunki bieżące ludności	210,0	1.453,0	116,9
3) obrotowe i inwestycyjne dla pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	6,5	22,5	140,5	w tym:			
4) na budownictwo mieszkaniowe dla indywidualnych rolników i pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	17,6	68,9	134,3	oszczędnościowe wkłady terminowe	140,0	754,7	122,8
III. Kredyty dla gospodarstw domowych	48,3	211,0	129,7	V. Środki budżetowe na rachunkach bankowych	40,0	297,0	115,6
1) na zakupy ratalne towarów i usług	23,0	109,4	126,6	VI. Rachunki operacji zagranicznych	—76,1	2.707,3	97,3
2) na indywidualne budownictwo mieszkaniowe	24,5	98,0	133,3	VII. Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	25,0	323,3	108,4
3) pożyczki gotówkowe	0,8	3,6	127,9	VIII. Emisja pieniądza gotówkowego	115,0	940,1	113,9
IV. Razem kredyty	496,8	5.371,5	110,2	w tym:			
V. Kredyty na sfinansowanie niedoboru budżetu państwa	138,0	587,1	130,7	zasoby gotówkowe ludności	100,0	845,6	113,4
VI. Inne aktywa	15,0	2.111,1	100,7	IX. Inne pasywa	20,0	340,9	106,2
OGÓŁEM	649,8	8.069,7	108,8	X. Kwota nie zbilansowana	43,3	43,3	x
				OGÓŁEM	649,8	8.069,7	108,8

Załącznik nr 2 do uchwały Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 28 grudnia 1984 r. (poz. 193)

BILANS PIENIĘŻNYCH PRZYCHODÓW I WYDATKÓW LUDNOŚCI
NA 1985 R.

Wyszczególnienie	1984		1985		1984	1985
	plan	przewidywane wykonanie	plan	przewidywane wykonanie		
			w miliardach złotych		rok poprzedzający = 100	
PRZYCHODY						
1. Wynagrodzenia za pracę	2.560,0	2.625,0	2.975,0	120,7	113,3	
2. Świadczenia społeczne	837,6	882,0	986,0	117,0	111,8	
3. Odszkodowania, odsetki od wkładów i inne transfery	162,0	172,0	360,0	120,5	209,3	
4. Kredyty udzielone	152,0	182,0	207,0	122,2	113,7	
5. Przychody ze sprzedaży produktów rolniczych	750,0	800,0	860,0	111,8	107,5	
6. Przychody gospodarki pozarolniczej nie uspołecznionej	188,0	258,0	360,0	165,5	139,5	
7. Pozostałe przychody	178,4	230,0	266,0	120,5	115,7	
Ogółem	4.828,0	5.149,0	6.014,0	120,1	116,8	
WYDATKI						
1. Zakup towarów (Fundusz nabywczy na zakup towarów ^{a)})	4.239,0	3.960,0	5.230,0	122,0	116,3	
2. Opłaty za usługi		541,0		121,7		
3. Podatki i opłaty	134,0	178,0	221,0	145,4	124,2	
4. Kredyty spłacone	83,0	98,0	113,0	125,5	115,3	
5. Pozostałe wydatki	122,0	122,0	140,0	122,4	114,8	
Wydatki razem	4.578,0	4.899,0	5.704,0	122,7	116,4	
Zmiany stanów zasobów pieniężnych	250,0	250,0	310,0	85,1	124,0	
Ogółem	4.828,0	5.149,0	6.014,0	120,1	116,8	
Przychody netto^{b)}	4.611,0	4.873,0	5.680,0	119,3	116,6	

^{a)} W przewidywanym wykonaniu 1984 r. — rzeczywiste wydatki na zakup towarów; w planie na 1985 r. — fundusz nabywczy na zakup towarów i usług.

^{b)} Globalne przychody pieniężne ludności pomniejszone o podatki i opłaty oraz kredyty spłacone.

Podaż towarów i usług (w cenach prognozowanych) 5.230,0 mld zł

a) towarów 4.600,0 mld zł

b) usług 630,0 mld zł

Fundusz nabywczy na zakup towarów i usług 5.230,0 mld zł

Załącznik nr 3 do uchwały Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 28 grudnia 1984 r. (poz. 193)

ZALOŻENIA POLITYKI PIENIĘŻNO-KREDYTOWEJ W 1985 R.

1) Polityka pieniężno-kredytowa w 1985 r. będzie zmierzać do osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych, określonych w uchwale Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 28 kwietnia 1983 r. o narodowym planie społeczno-gospodarczym na lata 1983—1985 (Dz. U. Nr 24, poz. 103).

2) Banki będą kontynuować politykę trudnego pieniądza i przeciwdziałania inflacji, różnicując równocześnie warunki kredytowe i udział kredytu w finansowaniu potrzeb bieżących i rozwojowych w zależności od

efektywności gospodarczej przedsięwzięć podejmowanych przez przedsiębiorstwa, tak aby:

a) wzmacniać zainteresowanie zwiększaniem efektywności oraz rozwojem pożądanej produkcji i usług,

b) stabilizować warunki samofinansowania,

c) przeciwdziałać zjawiskom inflacyjnym, w szczególności wywoływanym przez podejmowanie inwestycji o długich cyklach i przewlekłą ich realizacją.

- 3) Kierując się ustaleniami planu kredytowego, banki będą udzielać kredytów na uzasadnione potrzeby przedsiębiorstw, dążąc do maksymalnego zaangażowania przez nie środków własnych w finansowaniu bieżącej i rozwojowej działalności gospodarczej.
- 4) Przestrzegana będzie zasada, że z kredytów korzystać mogą wyłącznie przedsiębiorstwa mające zdolność kredytową, tj. takie, których bieżąca i przewidywana efektywność gospodarowania oraz stan majątkowy zapewniają wypłacalność gwarantującą zwrot kredytu wraz z należnymi odsetkami w umownych terminach spłaty. Przedsiębiorstwa o zagrożonej zdolności kredytowej, tj. takie, których efektywność gospodarowania nie daje rękojmi jej utrzymania w przyszłości, będą mogły korzystać z kredytów pod warunkiem opracowania i uzgodnienia z bankiem wiarygodnych programów poprawy ich działalności, a w wypadkach ustawowo przewidzianych — opracowania programów uzdrowienia gospodarki w trybie przewidzianym przepisami o poprawie działalności przedsiębiorstwa państwowego oraz o jego upadłości. Banki będą wypowiadać i wycofywać kredyty udzielone przedsiębiorstwom o niskiej efektywności gospodarowania, nie zapewniającej terminowej spłaty udzielonych kredytów. W szczególności banki będą wycofywać kredyty z tych przedsiębiorstw o zagrożonej zdolności kredytowej, które nie złożyły realnych programów poprawy efektywności gospodarowania lub realizują te programy w sposób nie zapewniający osiągnięcia zakładanych efektów i odzyskania pełnej zdolności kredytowej. Od przedsiębiorstw tych i ich organów założycielskich banki będą żądać wdrożenia postępowania przewidzianego przepisami o poprawie gospodarki przedsiębiorstwa państwowego oraz o jego upadłości, włącznie z ustanowieniem zarządu komisarycznego, a także wszczęciem postępowania upadłościowego. Przy ocenie zdolności kredytowej oraz efektywności gospodarowania banki kierować się będą również oceną jakości wyrobów i usług, traktując ją jako istotną przesłankę wiarygodności przedsiębiorstw jako kredytobiorców.
- 5) Banki zmierzając będą do ograniczenia wielkości przyznanego na okresy roczne kredytu obrotowego finansującego stale potrzeby przedsiębiorstw — o około 15% średnio w skali gospodarki społecznej, z wyłączeniem przedsiębiorstw handlowych odbudowujących zapasy. Skala ograniczenia rozmiarów rocznego kredytu będzie różnicowana w zależności od stanu finansowego i poziomu efektywności gospodarowania przedsiębiorstw oraz z uwzględnieniem preferencji określonych w założeniach.
- 6) Kredyt obrotowy na uzupełniające finansowanie rozwoju będzie udzielany tylko przedsiębiorstwom zwiększającym rozmiary działalności gospodarczej w dziedzinach, których rozwój — zgodnie z pkt 7 założeń — jest pożądany. Banki ustalać będą terminy spłaty udzielanych kredytów w taki sposób, aby nie dopuścić do przeznaczania środków funduszu rozwoju na rozpoczynanie inwestycji niezgodnych z kierunkami inwestowania określonymi w pkt 17 założeń.
- 7) Banki będą stosować preferencje kredytowe, uwzględniając założenia centralnego planu rocznego na 1985 r. Z preferencji polegających na dostępności do kredytów oraz wyższym stopniu sfinansowania kredytem potrzeb rozwojowych korzystać będą efektywnie pracujące przedsiębiorstwa:
 - a) produkujące na eksport,
 - b) zwiększające produkcję towarów rynkowych, charakteryzujących się dobrą jakością i mających zapewniony zbył,
 - c) gospodarki żywnościowej, ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu piekarskiego, zbożowo-młynarskiego, tłuszczowego, cukrowniczego, chłodniczego, ziemniaczanego, owocowo-warzywnego oraz gospodarstw rolnych położonych na terenach o trudnych warunkach gospodarowania,
 - d) rozwijające usługi dla ludności i rolnictwa.
 Ponadto przedsiębiorstwom produkującym na eksport do krajów II obszaru płatniczego banki będą bonifikować odsetki od części kredytów, odpowiadającej udziałowi sprzedaży eksportowej do tego obszaru w ogólnej wartości sprzedaży.
- 8) Banki będą udzielać kredytów na należności w rozmiarach i na warunkach zmuszających przedsiębiorstwa do usprawniania procesu rozliczeń z tytułu dostaw, robót i usług. Banki podejmą również inne działania zmierzające do tego celu. Od kredytów na należności pobierane będą odsetki według stopy podstawowej.
- 9) Jednostkom handlu rynkowego banki udzielać będą kredytów na sfinansowanie odtworzenia zapasów towarów do poziomu zapewniającego ciągłość sprzedaży, różnicując stopień finansowania kredytem bankowym wzrostu zapasów w zależności od ekonomicznej struktury zapasów.
- 10) Banki będą udzielać kredytów jednostkom handlu zaopatrzeniowego na sfinansowanie przyrostu zapasów, kierując się zasadami określonymi w pkt 9, wpływając w ten sposób na zwiększenie dyspozycyjności zapasów w skali gospodarki narodowej.
- 11) Banki — w granicach i zakresie określonych w centralnym planie rocznym na 1985 r. — udzielać będą kredytów na sfinansowanie celowych zapasów rezerwowych surowców, materiałów oraz niektórych surowców i części zamiennych do maszyn i urządzeń importowanych z krajów I obszaru płatniczego.
- 12) Banki będą ograniczać wysokość kredytów obrotowych dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych nie wykonujących terminowo umów zawartych z inwestorami, a także nie będą kredytować tej części potrzeb tych przedsiębiorstw, które związane są z:
 - a) przyjmowaniem do realizacji robót w nowo rozpoczętych obiektach w rozmiarach przekraczających moce produkcyjne,
 - b) wydłużaniem realizacji robót kontynuowanych, również w razie potwierdzenia przez inwestora aneksem niedotrzymania ustalonego umową terminu zakończenia tych robót.
- 13) Banki nie będą udzielać kredytów na finansowanie produkcji wyrobów objętych zakazem wytwarzania lub wykonywanych przy użyciu surowców i materiałów objętych zakazem ich stosowania.
- 14) Banki będą ograniczać kredyty obrotowe przedsiębiorstwom przeznaczającym środki funduszu rozwoju na inwestycje nieefektywne.
- 15) Banki będą kredytować kontynuowane przedsięwzięcia zaliczane do inwestycji centralnych objętych narodowym planem społeczno-gospodarczym na lata 1983—1985 w granicach określonych w umowach kła-

dytowych i do wysokości nakładów określonych w centralnym planie rocznym na 1985 r. dla tych inwestycji.

- 16) Banki będą udzielać kredytów przede wszystkim na:
- inwestycje odtworzeniowo-modernizacyjne, polegające na zakupach maszyn i urządzeń przewidzianych do montażu w istniejących obiektach, których okres realizacji nie przekracza jednego roku, a okres kredytowania, to jest realizacji inwestycji i spłaty kredytu — 60 miesięcy,
 - pozostałe inwestycje mające na celu rozwój produkcji i usług o cyklach realizacji nie dłuższych niż 2 lata. Wysokość udzielanego kredytu nie może przekroczyć w zasadzie 30% wartości kosztorysowej, a okres kredytowania, to jest realizacji inwestycji i spłaty kredytu — 60 miesięcy. Banki mogą zwiększyć udział kredytu (ponad 30%), jeżeli okres kredytowania będzie wynosił 48 lub mniej miesięcy.
- Banki mogą uzależnić przyznanie kredytu od uprzedniego zgromadzenia na odrębnym rachunku bankowym środków funduszu rozwoju w wysokości co najmniej połowy wartości kosztorysowej inwestycji. Warunek ten nie dotyczy inwestycji wymienionych pod lit. a) oraz inwestycji finansowanych z udziałem dotacji budżetowej lub których podjęcie upoważnia przedsiębiorstwo do uzyskania ulg w podatku dochodowym.
- 17) Banki mogą określać korzystniejsze niż ustalone w pkt 16 warunki przyznania kredytów w stosunku do przedsiębiorstw podejmujących inwestycje:
- zwiększające podaż szczególnie deficytowych wyrobów i usług przeznaczonych na rynek i eksport; dotyczy to inwestycji podejmowanych przez producentów i ich kooperantów,
 - w rolnictwie i gospodarce żywnościowej, głównie związane ze skupem, przechowywaniem i magazynowaniem produktów rolnych oraz ryb i przetworów rybnych,
 - przynoszące zmniejszenie jednostkowych kosztów zużycia energii, paliw, surowców i materiałów,
 - związane z wdrażaniem postępu technicznego, w szczególności z realizacją programu elektryfikacji, a także robotyzacją gospodarki.
- 18) Dla umożliwienia przedsiębiorstwom gromadzenia środków na przyszłe inwestycje banki będą otwierać rachunki terminowych lokat środków funduszu rozwoju (funduszy inwestycyjnych). Rachunki terminowych lokat jedno- dwu- lub trzyletnich będą oprocentowane odpowiednio w wysokości 6%, 8% i 9%.
- 19) Banki będą wstrzymywać dalsze wypłaty kredytu na finansowanie kontynuowanych inwestycji centralnych i przedsiębiorstw, a nawet żądać spłaty całości lub części wykorzystanego kredytu w razie niedotrzymania przez inwestora warunków umowy kredytowej, także w razie niedotrzymania terminu przekazania inwestycji do eksploatacji.
- 20) Banki będą wspierać kredytem rozwój budownictwa mieszkaniowego. Dążąc do maksymalnego obniżenia przez inwestorów i wykonawców kosztów tego budownictwa, nie będą udzielać kredytów na zadania,

których koszt przekracza ustaloną w obowiązującym trybie cenę 1 m².

- Kredyty na jednorodzinne budownictwo mieszkaniowe będą przyznawane, przy zwiększonym udziale środków własnych budujących, na realizację budownictwa taniego i oszczędnego, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin posiadających trudne warunki mieszkaniowe, a na wsi z uwzględnieniem przede wszystkim młodych rolników oraz osób utrzymujących się z wykonywania rzemiosła i usług.
- W stosunku do indywidualnego rolnictwa polityka kredytowa będzie polegała na wspieraniu kredytem uzasadnionych gospodarczo nakładów. Preferowane będą zwłaszcza nakłady związane z realizacją umów kontraktacyjnych, zagospodarowaniem nabywanej i posiadanej ziemi, tworzeniem bazy paszowej, remontami, adaptacją, modernizacją i rozbudową obiektów produkcyjnych, a ponadto zakupem sprzętu rolniczego, z uwzględnieniem wymagań racjonalnego wykorzystania tego sprzętu. Kredyty udzielane będą przede wszystkim na nakłady przynoszące wzrost produkcji towarowej, przy maksymalnym zaangażowaniu środków własnych rolników, z uwzględnieniem ich sytuacji finansowej i wymagań racjonalnego gospodarowania.
- Kredyty dla pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej, stanowiące uzupełnienie angażowanych w odpowiednim stopniu środków własnych kredytobiorców, udzielane będą przede wszystkim na rozwój zakładów rzemieślniczych produkujących towary na zaopatrzenie rynku i na eksport oraz świadczących usługi na rzecz ludności i rolnictwa. Kredytem wspierane będą również zamierzenia osób podejmujących pracę w rzemiosle i usługach.
- Podstawowa stopa procentowa od kredytów zaciąganych przez przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej w 1985 r. będzie wynosić 12%, przy generalnie ulgowym oprocentowaniu — 9% — kredytów skonwertowanych na stałe potrzeby, kredytów na zapasy sezonowe oraz kredytów na inwestycje centralne i rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 1984 r. inwestycje przedsiębiorstw. Ulgowe oprocentowanie, wynoszące od 5 do 9%, stosowane będzie w odniesieniu do kredytów udzielanych jednostkom handlu rynkowego i zaopatrzeniowego, jednostkom gospodarki rolnej i rybnej, jednostkom przemysłu rolno-spożywczego, spółdzielniom inwalidów i niewidomych oraz kredytów związanych z produkcją eksportową i kredytów na finansowanie celowych zapasów rezerwowych.
- Oprocentowanie kredytów udzielanych w 1985 r. indywidualnym rolnikom wynosić będzie 9% od kredytów obrotowych i 8% od kredytów inwestycyjnych, a jednostkom pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej 12%. Według niższych stawek procentowych będą m. in. udzielane kredyty na zakup nieruchomości rolnych i finansowanie nakładów związanych z postępem biologicznym — 5%, kredyty udzielane gospodarstwom rolnym pracującym w trudnych warunkach — 6%, kredyty na budowę i rozbudowę piekarni — 6%.
- Oprocentowanie kredytów udzielanych w 1985 r. na budownictwo mieszkaniowe wynosić będzie dla budownictwa wielorodzinnego — 1%, a dla budownictwa jednorodzinnego — 3%.